

Handläggare: Rita Zimmerhofer
Telefon: 08-508 18 127

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2011-06-16

Tillsyn av folköl och tobak samt receptfria läkemedel 2010

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens redovisning av tillsynen av folköl och tobak samt receptfria läkemedel 2010.

Ulla Thorslund
stadsdelsdirektör

Inger Norman
avdelningschef

Sammanfattning

I Farsta stadsdelsområde fanns det vid utgången av 2010 54 försäljningsställen registrerade i ärendehanteringssystemet OL2. Av dessa sålde 31 folköl och tobak, 1 endast folköl och 22 enbart tobak. Av riktlinjerna för folköls- och tobakstillsynen framgår att varje försäljningsställe ska få minst ett tillsynsbesök. I Farsta genomfördes 56 besök.

I detta tjänsteutlåtande redovisas även socialnämndens samlade rapport om tillsynen av folköl och tobak samt receptfria läkemedel 2010. I den rapporten står det att Farsta har genomfört 53 besök, vilket är 1 besök för lite. Den siffran stämmer inte – rätt siffra ska vara 56 besök.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för barn och ungdom.

Bakgrund

Folköl- och tobakstillsynen styrs av alkohollagen 3 kap. 8 § respektive tobakslagen.

Alkohollagen är en skyddslagstiftning där åldersgränssättningen utgör en av grunderna och för alkohol är åldersgränsen 18 år. Om försäljning sker till underårig finns det möjlighet till straffrättsliga påföljder.

Tobakslagen 12 § gäller åldersgräns på 18 år. Även försäljning av tobak till underårig sker under straffansvar. I tobakslagen finns flera regleringar kring försäljningen. Där regleras bland annat hur marknadsföring och märkning av tobaksvaror får göras.

Folköls- och tobakstillsyn

Varje år i januari upprättar förvaltningen en arbetsplan för årets tillsynsarbete. 2010 fanns det 54 butiker i Farsta varav 31 sålde folköl och tobak, 1 sålde folköl och 22 sålde tobak. Totalt genomfördes 56 tillsynsbesök. Därmed har Farsta levt upp till riktlinjerna för folköls- och tobakstillsynen, som anger att varje försäljningsställe ska få minst ett tillsynsbesök.

Vid besöken informerar förvaltningen om tobaks- och alkohollagen. Vidare görs en tillsyn av lokaler, att egenkontrollprogrammet används, att tobak är korrekt märkt och att personalen har fått information om lagbestämmelserna. Besöket avslutas med att ett tillsynsprotokoll skrivs under av båda parter.

Socialnämnden gör varje år en samlad rapportering om tillsynen av folköl och tobak samt receptfria läkemedel. I rapporten om 2010 års tillsyn har förvaltningen upptäckt en felaktighet. Det gäller antal tillsynsbesök i Farsta. Enligt underlaget skulle 53 besök ha genomförts, vilket skulle innebära att en butik inte besöktes. I själva verket har förvaltningen besökt samtliga försäljningsställen och det rätta antalet tillsynsbesök ska vara 56 stycken. Uppgiften har bekräftats av socialförvaltningens tillsynsansvariga för dessa frågor.

I socialnämndens rapport redovisas även tillsynen av receptfria läkemedel. Ansvaret för den tillsynen ligger hos socialnämnden, inte på stadsdelsnämnderna.

Justitieombudsmannen, JO, har i ett beslut den 18 december 2009 rörande Karlskrona kommuns folkölstillsyn kommit fram till att provköp strider mot

principen att dold myndighetsutövning inte bör förekomma. Mot bakgrund av detta anser Statens folkhälsoinstitut att provköp inte längre ska användas som tillsynsmetod. Därför har inga folköls- och tobaksstudier genomförts 2010. Provköpen var ett mycket bra verktyg för att kontrollera att butikerna följde lagen om 18-års gräns. En översyn av lagen kommer att ske inom kort för att försöka få till en förändring så att rätten till provköp ska kunna återinföras.

Den 1 augusti 2010 ändrades tobakslagen. Det innebär bland annat att varje försäljningsställe måste ha ett egenkontrollprogram som ska bifogas anmälan om försäljning till kommunen. Egenkontrollprogrammet ska ange vilka rutiner butiken har för att 18-års gräns för inköp av tobak följs. Samtidigt blir polismyndigheten ny tillsynsmyndighet för tobak, tillsammans med kommunen.

Den 1 augusti 2010 fick stadsdelsnämnderna även ansvaret för tillsynen av att tobaksvaror har rätt märkning.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner redovisningen av tillsynen av folköl och tobak samt receptfria läkemedel 2010.

Bilagor

1. Arbetsplan för folköls- och tobakstillsyn i stadsdelsområdet 2011
2. Socialnämndens redovisning av tillsynen av folköl och tobak samt receptfria läkemedel 2010